

СТАНОВИЩЕ

от д.ф.н. Александър Методиев Кънев – професор в катедра
„История на философията” към СУ „Св. Климент Охридски”

по материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност ‘професор’
на СУ „Св. Климент Охридски“

по област на висше образование: 2. Хуманитарни науки
професионално направление: 2.3. Философия (Философска
антропология, Философия на изкуството, Метафизика)

В конкурса за ‘професор’, обявен в Държавен вестник, бр. 67 от 04.08.2023 г. и в интернет-страница на СУ "Св. Климент Охридски" за нуждите на катедра „Философия” към Философски факултет, като единствен кандидат участва доц. д-р Иван Георгиев Колев от същата катедра. Доц. Колев отговаря на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност ‘доцент’. Представеният от него комплект материали на хартиен носител е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на СУ. Доц. Колев участва в конкурса с две монографии *Кардіа. Философия на чувствата* (София: Изток-Запад, 2023) и *Изкуството като феноменно битие. Дедукция на категориите*. (София: Изток-Запад, 2023) и 9 статии.

Доц. д-р Иван Георгиев Колев е роден е на 2 март 1959 г. в гр. Бургас. През 1986 г. завършва специалност Философия на СУ „Св. Кл. Охридски” с магистърска степен. От 1987 г. е преподавател по философия в катедра Философия на СУ „Свети Климент Охридски”. Защищава дисертация през 2011 г. Темата на дисертационния му труд е *Битие и възможност. Опит за екзистенциална антропология*. През 2013 г. Иван Колев е избран за доцент към Философски факултет на СУ „Св.

Кл. Охридски” в катедра „Философия“ с хабилитационните работи *Философска антропология. Идея, генезис, позиции и Битие и обитаване. Към философия на архитектурата*. През 2015-2023 г. е ръководител на катедра Философия в СУ „Свети Климент Охридски”. През цялата си академична кариера доц. Колев е бил силно ангажиран с утвърждаване на публичното присъствие на философията и развитието на общността на професионалните философи. През 1988 г. става инициатор на провеждането на Олимпиада по философия, а от 2017 г. е Председател на Управителния съвет на Българско философско общество. Признание за дейността му в национален и международен план е изборът му през 2018 г. за член на Steering Committee Member of FISP (International Federation of Philosophical Societies).

Изследванията на доц. Колев в полетата на философската антропология, философия на изкуството и метафизиката се отличават с висока ерудиция и представляват съществен принос към философията у нас. Тук ще се спрем основно на двете монографии, с които той участва в конкурса за професор. *Изкуството като феноменно битие. Дедукция на категориите* предлага интересна перспектива и множество оригинални наблюдения върху изкуството като онтологичен феномен. Монографията се състои от увод, две глави, заключение и библиография, включваща заглавия на български, английски, немски и френски езици. Като основна цел на изследването е посочена представянето на „метод, по който да бъдат извлечени категориите, с които се дефинира изкуството“ (стр. 5). Колев развива идеята за такъв метод въз основа на изследвания на Паул Франкл. В първа глава („Феноменност и категориалност“) са дискутирани понятията за феномен и категория. Представени са определенията на Хусерл и Хайдегер, както и историческото развитие на концепциите за категориите от Платон и Аристотел през Кант и Хегел до Хайдегер и Николай Хартман. С това се подготвя почвата за дедукцията на конститутивните категории на изкуството в глава втора. Тази дедукция стъпва на феноменологичното наблюдение за интерсубективния начин на битие на изкуството, в който има множество

участници с най-различни роли: автор, зрител, меценат, колекционер, куратор, познавач, критик, историк, типолог, теоретик, естетик и метафизик. Въз основа на тези роли се извеждат 12 категории, във връзка с които се формулира дефиниция на изкуството.

Другата монография (*Кардіа. Философия на чувствата*) убедително защитава тезата, че способността за чувстване „трябва да бъде изучавана в нейната собствена мяра“, а не да бъде редуktivно тематизирана във връзка със сетивните и интелектуалните способности. Изследването представя систематичен поглед върху тематизирането на чувствата в класическата философска традиция. Доц. Колев аргументира позицията, че виталистката традиция във философията на чувствата и трансценденталното ѝ надграждане в модерната философия формират най-продуктивната концептуална рамка за изследване на чувствата, защото те са способни да отдадат дължимото на богатството и относителната автономия на тяхното съществуване. В този контекст се разработва идеята за „логика на сърцето“ – за кардиална антропология. Според мен монографията е важен принос във философската антропология.

Нямам възражения по същество върху основните идеи, аргументирани от Иван Колев в представените за конкурса монографии и статии. Справката за научни приноси правилно отразява постиженията на кандидата. Бих препоръчал на доц. Иван Колев да разгърне по-систематично и цялостно представените тези в *Изкуството като феноменно битие*. Философията на чувствата позволява и по-силно ангажиране с интердисциплинарни дискусии.

Нямам съвместни публикации с Иван Колев.

Заклучение:

Доц. Иван Колев има голям принос за публичното присъствие на философията в културата и образованието у нас и в годините се е доказал като водещ специалист във философската антропология и философията на изкуството. Чудесен преподавател е и се радва на уважението на академичната общност. Въз основа на посочените по-горе академични и

научни постижения на доц. д-р Иван Колев убедено ще гласувам той да
заеме академичната длъжност *професор* по професионално направление
2.3. *Философия (Философска антропология, Философия на изкуството,
Метафизика)*.

.

София, 01.12.2023 г.

/проф. дфн Александър Кънев/